

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

társadalmi és közgazdasági hetilap.

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület hivatalos közlönye.

== Megjelenik minden vasárnap. ==

Előfizetési ár:

Egész évre 3 frt, félévre 1 frt 50 kr., egye szám 10 kr.
Elofizetési penzek és reklamációk Ujházi Miksa könyvnyomdájába küldendők.

Felelős szerkesztő:

SINKOVICH ELEK.

Kiadó: A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőjéhez küldendők.

Hirdetési díj: 4 hasásos petitsor egyszeri hirdetésnél 10 kr. többszöri hirdetésnél soronként 6 kr. Bélyegdíj 30 kr. Nyílter petitsora 25 kr.

Hetivásár és helypénz.

Vasvármegyének az ipartörvény 50. §. utolsó kikezdésének módosításáról szóló 1887. XVIII. t.-cz. 1. §-a értelmében hetivásárokon nem helyben lakó iparosok által gyakorlandó iparcikknek eladása tárgyában 1888. évben alkotott szabályrendelete csak Szombathely, Felső-Eőr és Szt.-Gotthárdra vonatkozó intézkedéseket tartalmaz.

Vármegyénk alispánja most felhívást bocsátott ki a hetivásárt tartó községek képviselőtestületeihez annak kijelentése végett, vajjon a hivatkozott szabályrendeletet egész terjedelmében fentartani, vagy pedig megváltoztatni kívánják-e és ez utóbbi esetben mily irányban?

Muraszombat község képviselőtestülete múlt heti közgyűlésén azt határozta, hogy a szabályrendelet Szt.-Gotthárdra vonatkozó részének Muraszombatra való kiterjesztését kéri meg. A szabályrendelet ezen része így hangzik: „Szt.-Gotthárd község hetivásárjain való kirakodás csakis a megyében lakó fazekasoknak engedtetik meg, nem megyei iparosok, avagy házalóknak hetivásárokon való kirakodás tilos. Egyéb iparcikknek a hetivásárokon való eladása csakis helybeli iparosoknak engedtetik meg.”

Időszerűnek tartom ezen alkalomból a

mi hetivásárunkról és a helypénz szedéséről egyet-mást elmondani.

1889. évben történt, hogy Muraszombat közég kérelmére a kereskedelemügyi miniszter megengedte, miszerint Muraszombaton minden szerdán hetivásár tartassék s az ezen alkalommal szedhető helypénz tarifáját jóváhagyta.

Tíz éve tehát már annak, hogy Muraszombat hetivásár tarthatására jogot nyert, de hetivásárunk most sincsen, csak papíroson, az milyen baj a fogyasztó közönség azon részének, amely a kereskedők üzletéből élni cikkeknek csak egy részét szerezheti be, így a hivatalnokoknak, kereskedőknek, iparosoknak, — azt a lépten-nyomon felhangzó panaszok eléggé igazolják. A képviselőtestület a panaszok jogos voltát már korábban elismerte s a bajon valaminek segitendő, elhatározta, miszerint hetivásárokat alkalmával helypénzt nem szedtet, így akarván fokozni a környékbeli falvak lakosainak kedvét élni és iparcikknek tömegesebb és nagyobb mérvű elárúsításához. De hiába, rendes hetivásárunk most sincsen.

Honnan és hogyan szerzünk hát turót, tejsót, vajot, baromfit, tojást, zöldséget stb? Bizony ez nem könnyű dolog. Az olyan házak legnagyobb részének, ahol sem tehenet nem tartanak, sem baromfit nem tenyésztenek, van egy, valamelyik közeli ta-

lulból bejáró asszony, aki hetenként egyszer-kétszer meg hozza a gyakran megrendelt, nélkülözhetlen élelmiszereket. Ezeket az asszonyokat talán leghelyesebben házi kofáknak lehetne nevezni. A körülményekhez képest még szerencsés ház az, amelynek ilyen házi kofája van, dacára annak, hogy olyan árt kénytelen fizetni mindent, a milyent a kofa kénye-kedve szerint szab. Mert alkudozni, vagy nem venni nem lehet, ha csak annak a veszélynek nem akarjuk kitenni magunkat, hogy a kofa házunkat máskor elkerülje.

Nem akarok kiterjeszkedni ezuttal arra, hogy milyen drágán élünk, de ennek igazolására felemlitem, hogy Budapesten például egy liter tejfel 20 kr, nálunk 24 kr; ott a turónak kilója 16 kr, nálunk 20 kr. Nagyobb városban a fogyasztó közönség tetszése szerint válogat a különféle élelmi cikkekben, mert a keresletnél mindig nagyobb a kínálat, kap „vadat és halat s a mi jó falat” bármikor és aránylag olcsóbb áron, mint mi. Pedig a városi, nevezetesen a fővárosi hivatalnokok azon a czímen részesülnek drágasági pótlékban, hogy sokkal drágább ott az élet, mint a vidéken.

Itt felmerül most az a kérdés, hogy a városnak illetőleg a helypénzbőlnek egyáltalán van-e joga helypénzt szedni azoktól, akik nem heti vásárkor jönnek és eláru-

A „Muraszombat és Vidéke” társasága.

Az anyagi keserve.

Nincsen itt!... Nincsen itt!
Hiába keresem.
Hová lett? Hová lett
Szenvedő gyermekem?

Elhagyott? ... oh dehogy!
Hisz nem volt senkije,
Nélkülem — tudta jól —
Mit érne élete.

Elvitték? ... Nem lehet,
Oly drága volt nekem:
Éjjelen-nappalon
Óríte két szemem.

Adjátok vissza hát,
Drága jó gyermekem!
Ki fogja szeretni
Szenvedőn, betegem? ...

Kondul a nagy harang,
Mi tépi ércszívét?
„Tudatja, jó anya,
Gyermekek holt hírére.”

Akit te szeretted,
Égbe visz utja már,
Virágok illatán
Fel a mennyekbe száll.

S mig te itt nélküle
Keserni fogsz soká,
Gondot fog viselni
Az Égben atyja rá.

F. A.

Estély előtt.

(Előkelő kényelemmel berendezett szalon. A közepén a csillár alatt egy chaise-longue, a fevégen több selyemvánkossal; mellette alacsony törökasztal, fényképekkel; néhány tabouret és zsámoly. Az egyik szegletben indiai selyemből készült sátor, melyet teljesen elfoglal egy széles díván, oldalt és hátul különböző alakú és szövött párnákkal kirakva. A másik szegletben zongora, himzett selyemszövetvel letakarva. Az erkélyablakban antik íróasztal ezüst garnitúrával. A falak mellett aprók szekrények és asztalkák. Különféle alakú karos és könnyű székek szerteszét a szobában, melynek padlója egyetlen nehéz szőnyeggel van leborítva. Az erkélyvel szemközti kandalló, égő tüzzel. Felette óriási tükör; a párnányon XV. Lajos korabeli óra és gyertyatartók, a sátor mellett óriás kínai vázák. A tapetázott falakon képek, kis konzolok, szobrok és apró draperiák indiai, kínai és török szövegekben. Az ajtó előtt brokát függönyök, a jobb oldalajton keresztül látható az étterem, angol módon terített asztallal. Sok ezüst és virágok.)

Özveggy Méreyné. (Elegáns megjelenésű magas alak; 28 éves, inkább érdekes, mint szép arczaal; beszédes szem, aranyzőke haj. Estély ruhában. Öltözködését épen befejezván, a hálószobából lép a fényesen kivilágított szalonba, megáll a tükör

előtt, hogy hajdíszt vizsgálja. Mögötte a szobaleány, kinek az este vonatkozólag utolsó utasításait adja. Szobaleány el. Az urhölgy egyetmást igazít ruházatán; aztán körüljárta tekintetét a tereben. Az íróasztalhoz megy, hol elővesz egy csomó fehér, aranysegélyű kartonlapot, mindegyikre reá írva egy nevet. Ezen jegyekkel kezében átmegegyenkit az ebédőbe, végig nézi az asztalt s a jegyeket egyenkint a tányérok felett elhelyezi. Künncsengetés hallatszik. Méreyné visszamegy a szalonba.)

Berta. (26 éves igen szép hölgy, keresett egyszerűséggel öltözve, kevés ékszer. Belép az előszobán keresztül a szalonba és az elébe menő Méreynéhez, kit megesókol.) Még senki sincs itt? Ez pompás! Meghocsátasz ugye, hogy oly korán rontok be, de kérem akarmálak valamire.

Méreyné. Parancsolj édesem. Ej de jó szímben vagy. És ez a ruha, milyen elegáns és amellett milyen egyszerű.

Berta. Pedig ma hódítani akarok. És te segiteni fogsz ebben, nemde

Méreyné. Én? Hát szükségem van erre? Hiszen a hol te megjelenesz, mindenki meghódol előtted.

Berta. Meghódolnak, igen, de később fellázadnak. Rabul tudom ejteni a férfisívet, de nem bírom megtartani.

tandó tárgyakkal a piacon helyet nem foglalnak. Ez legalább is vitás. A képviselő-testület azonban ezt a kérdést vita tárgyává még eddig nem tette, hadd maradjon minden a régióban, úgy több a jövedelem, ha mindjárt a közérdek rovására is.

A helypénzből a véroszon kívül eléjük megy az egyet-mást elárusítani hozóknak s durva bánásmóddal megveszi rájuk a helypénzt, vagy ha nem fizetnek, elveszi kosarukat, kendőjüket. Megteszi ezt azokkal a gyerekekkel is, akik néhány krajczár értékű vadsalátát hoznak elárusítani. Hát ez igen aikalmas eljárás arra, hogy házi köfainkat elriasztás s hogy csak nagy könyörgésre és kéthetenként egyszer juthassunk egy kis méreg drága tejfelhez, túróhoz, vajhoz stbhez.

A helypénz szedését a község Hirschl Albert muraszombati lakosnak adta bérbe 60 forint 80 krajczár ártá bér mellett. A bérlet természetesen azon van, hogy a bérlet minél több nyereséget hozzon s ezen céljának elérhetésében nem válogat az eszközökben. Mi azonban eljárása ellen határozottan tiltakozunk és felhívjuk a községi előljáróságot és képviselő-testületet, hogy ezen visszás és tarthatatlan állapot megszüntetésére a szükséges intézkedéseket mielőbb tegye meg. A helypénz szedés bérbeadásánál szerződésről kötések ki, hogy csak azon elárusítóktól szedhető, a kik áruikkal a piacon helyet foglalnak. Ha Hirschl Albert így nem tud 60 ft 80 kr bértösszehozni, úgy fizessen kevesebbet, vagy ne legyen bérlet, de az ellen tiltakozunk, hogy a község olyan jogokat adjon bérbe, a melyekkel maga sem bír.

Ha a képviselőtestület szükségesnek látta elhatározni, hogy hetivásárkör nem szedhet helypénzt, ugyanazon indítókok szólnak amellett, hogy egyáltalán semmik se szedessen. Az a 60 ft nem olyan sok pénz, hogy annak elvesztése a községi számadás mérlegén lényegesen megváltoztatná akkor, midőn az 1898. évi számadás is 329 ft 79 kr. pénztári maradvánnyal zárattott.

Muraszombat intelligenciája legnagyobb részének nem csekély érdeke, hogy a házi kofák a helypénz helytelen szedésével el ne riasztassanak. Ezt az érdeket, amely közérdeket képez a községi képviselőtestületnek fel kell ismernie, s ha felismerte, reméljük, hogy ismeretes szükkeblőségét fejtetve a szükséges intézkedések megtételével nem fog késni.

Sinkovich Elek.

Gyümölcstermelők réme.

A vértetű irtásának módja

Használhatunk a petroleum-emulzió helyett a fák vértetes seibeinek takarításához bármily növényi olajat repeze- és faolajat, terpentín-olajat, halzsirt, disznózsirt, sőt még fagygyú is. Ha az annyira puha, hogy a sebre még tél idején is fölkenhető. Az ilyen hig zsiradék szintén megöli a rovarot és legnémetesen elzárja a sebet. Minthogy azonban ezek az anyagok a petroleum-emulzióval drágábbak, azokat csak egy-két fánál lehet alkalmazni.

Hogy ha a fák valamennyi vértetes seibeinek tisztításával készek vagyunk, akkor főképezik, hogy a már petroleum-emulzióval, vagy egyéb zsiradékkal megfésztított sebeket akár fatapaszszal, akár az arra a célra külön készített kátránnyal bevonjuk, hogy oda vértetű többé újból ne telepedhessen. A sebek bevonásához h-sznált anyagoknak olyannak kell lennie, hogy azt egyrészt az eső le ne mossa, másrészt, hogy azt a fát ne bántsa. Ilyen fatapasz lehet az u. n. oltviasz is, de jobb, ha azt kátránnyal olyan módon készítjük, hogy egy vas- vagy cserépedényt kétharmadnyira bármiféle kátránnyal megtöltsünk s azt szabadban, nyílt tűz fölé addig melegítjük, míg jól meg nem sűrűsödik. E melegítésnek az a célja, hogy így elpárologhassanak a kátrányból azok a alkotó, vagy benne rejlő részek, a melyek a fára nevezetleg romboló hatással bírnak. Az így előkészített kátránnyal aztán bevonjuk a sebet úgy, hogy a kátrány annak felszínét, mint igen vékony réteget, teljesen védje.

A sebek eme bevonását semmi esetre sem szabad elmulasztani, mert aki azt elmulasztja, az el legyen készülvén arra, hogy abban a sebben, a melyből a vértetű ő ma kőlt, két hét múlva ismét újabb és nagyobb vértetűtől fog találni.

A vértetű ugyanis — bármilyen kicsi — mégis szerfelett szaporos rovarfaj! Évenként 12—14 ivadéka van s egy-egy vértetűnek 30—100, sőt 120 utóda lehet és pedig mind nőstény, mely himet nem ismer, hanem párzás nélkül — folytonosan elev. neket szül, még pedig úgy, hogy a ma született vértetű 12 nap múlva maga is újra szaporít.

Ez az óriási és gyors szaporodása teszi a vértetűt a fák veszélyes ellenségévé és az teszi kötelességünké azt is, hogy a vértetes fáinkat többször tisztogassuk végig. Nem szabad tehát azt hinnünk, hogy a sebhelyek kátránnyal való bekenésével munkánk már végére értünk. Ez végzetes hiba lenne, mert a munka java része, habár az már könnyű lesz, csak ezután következik.

Egy hét múlva az irtás után ugyanis újból végig kell vizsgálnunk a megfésztett fákat s a hol újabb vértetűtől van, azt most is ugy kell irtani, mint az első esetben. Ezen tisztogatást aztán annyiszor ismételjünk, míg a vértetű fánkról végleg ki nem pusztul. Az első évi irtás tehát sok munkával jár ugyan, de ne feleljük azt, hogy ha ez a munkánk alapos volt, akkor egy, vagy legkésőbb két évi munkával teljesen kiirtjuk a tetűt, de ha munkánk csak kapkodás és feleletes volt, akkor tíz év múlva is nyakunkon lesz a vértetű.

Vigyáznunk kell különösen arra, hogy vajjon a vértetű nem mutatkozik-e már a hajtások hegyein, a fanythajtásokon koronában és a tő alján, vagy a hajtások szeméin. Igaz, hogy magasabb fáknál ez utóbbi dolog nehéz, mert az ember szeme

oly messzire nem lát el: de ne feleljük, hogy ha a törzs és rajta az esetleg előtörő fanythajtások tiszták, valamint ha a koronának az a része, is tiszta és munkánk sikerült! De ez még ne nyugtasson meg bennünket végleg, hanem állandó teendőnk azután is az legyen, hogy a fákátvértetűt mindig a legéber-bb figyelemmel kísérjük: s ahol a vértetűnek csak valami nyoma akad, hogy azt rögtön és már csirájában fojtsuk el.

Igen vértetes és öreg fát legjobb teljesen kivágni és elégetni, hogy helyére azután új és egészséges fát ültethessünk. Ha a fa törzse azonban még jó, vagy a fa általában még fiatal, akkor nem kell az egész fát kiirtani, hanem csak a korona kékét levágni s a koronát ilyen módon felújítani. Ez a korona természetesen logikámb a tavaszi fakadás idejéig végezhető. Az így felújított fák törzse azonban szintén alaposan megfésztendő a vértetűktől.

Uj fák, továbbá oltó- és szemzővesszők beszerzésénél vigyázzunk, hogy azok vértetesek ne legyenek, vagy vértetes helyről ne származzanak. Az idegenből hozott fászkát tanácsos az ültetés előtt jól bemészelní és azt ültetés után folyton szemmel kísérni, hogy nincs-e rajta valami különös folt. Ha vértetűt találunk a hozotttól néhány fászkában és vidékünk e rovarától még mentes, szedjük inkább ki e néhány fát és égetssük el, nehogy ezekről a a tetű veidünkön elterjedhessen.

Vértetes fáról oltóvesszőt vagy szemzőhajtást szaporításra használni egyáltalán nem tanácsos. A szemzővesszőt ugyanis nagyon nehéz a vértetű szerfelett parányi foltjait meglátítani.

Vértetes vidéken sohasem szabad a fán — és pedig valamint a gyümölcsösből egy a fászkolában — semmiféle sebet sem nyitva hagyni, hanem rögtön be kell azt tapasztalni, hogy oda a vértetű le ne telepedhessen. Eszerint úgy a metszés, mint az oltások keletkező sebeket, valamint szintugy azokat is, a melyeket a vihar okozott, rögtön be kell tapasztalni. A sebek nagy száma, vagy azoknak kellő be nem tapasztása, oka annak, hogy a sebhelyekkel igen borított almafákról miért nehéz a vértetűt egyszerre és végleg kiirtani. A temérésk és söt réjtett sebhely mindig nélséges és sok munkát fog okozni a vértetűirtásnál.

Vértetűvel fertőzött fáskolában, továbbá gyümölcsösből, valamint a hol a fák koronáján vértetűt miatt feljuttatták, előfordulhat a vértetű az illető fák gyökerein is és pedig úgy az alma-, mint a kórtefán is. Itt a vértetűt úgy irtjuk, hogy a fa gyökerét egészen feltakarjuk és azt előbb petroleum-emulzióval vízzel mintegy 6—8-szor hígított keverékkel bőven lemossuk azután az így lemosott gyökereket égetett mészpórral körülbelül egy ujnyira behintjük.

Ennyiből áll a vértetű irtása, mely eleinte kártartó és alapos munkát és később pedig a megfésztített fáknak éber és gondos ellenőrzését követeli. A ki mind a kettőt pontosan és lelkiismeretesen megteszi, az a bajtól megszabadul, aki pedig csak látszatra dolgozik, az nemcsak nem fogja a vértetűt kiirtani, hanem azt még meg is szaporítja.

Ezen utmutatás befejezésül tudomására hozzuk a fáskolá-kezelőknek, gyümölcsfa-kezelőknek és kerttulajdosoknak, hogy mindazokban az esetekben, valahányszor egyrészt gyanu, vagy másrészt kétség merülne föl arra nézve, hogy vajjon valamely esetben csakugyan vértetűről van-e szó,

M é r e y n é. Igaz, te már többször jegyben jártál. És mindig kiadtad az utat a boldog völgyénekné.

B e r t a. A boldog völgyénekné?!

M é r e y n é. Nos igen, — boldog . . . mert megmenekült.

B e r t a. De szeretetreméltó vagy! Ugy látszik gyakorlod magad, mielőtt jönnek a vendégek . . . Mondd, sokan lesznek?

M é r e y n é. Dehog. Ép a mennyi elfér az asztalnál.

B e r t a. Ez kedves. És . . . mondj csak . . . ugyebár Patakyt is meghívtad?

M é r e y n é. (jelentéssel) Persze, hogy meghívtam. Érdekel?

B e r t a. Ki s Pataky s Kit ne érdekelne s Különösen mióta meghalt a nagybátyja.

M é r e y n é. És rátejtálta a vagyonát. Ötezer hold szántóföld érdekessé teheti az embert.

B e r t a. Oh én Patakyt iránt már régebben érdeklődtem, csak hogy

M é r e y n é. Te olyan férjről ábrándoztál, aki saját fogatán jár.

B e r t a. Nos igen, én nem akartam szegény emberhez menni. Pedig már közel voltam hozzá.

M é r e y n é. Igazán?!

B e r t a. Én. És épen Patakyhoz. Ő hat évelőtt nagyon szeretett. Sőt meg is kért.

M é r e y n é. És te kikoszaroztad.

B e r t a. Azt épen nem.

M é r e y n é. Hogyan? hát titkos mátkaság?

B e r t a. Az sem. Hallgass csak meg, hogy volt az egész. Hisz tudnod kell, hogy segítségemre lehess.

M é r e y n é. Hallgatlak.

B e r t a. lát, amit mondom. Pataky nyilatkozott. Én is szerettem akkor, csak hogy haboztam. Szép fő volt, csak hogy alig volt egy garas. Pedig én jó partit akarok csinálni. Gyűlölné a szegénységet, irtózom a nélkülözéstől. Ha férjes nő leszek, élvezni akarom az életet. Kocsin járnai, társaságba menni, páholyt bérelni, jurokat adni. Nem pedig harmadik emeleten lakni négy szobás lakásban és gyalog menni a ligetbe . . .

Nos Pataky megkért és én közel voltam, hogy azt a boldonságot elkövessem. Igazán szerettem őt, de mint mondom, haboztam. Az athléta-bálon történt, a második négyes alatt. Ő nyilatkozott két tour között. Persze nem kívánhatta, hogy rögtön igent mondjak. Csak azt kívánta, hogy bátorítsam.

M é r e y n é. S te bátorítottad?

B e r t a. Tehettem-e mást? Mondom, hogy szerettem őt. Tudod mit tettem? Kétségakozottam a tánczenedemet s egyik felét neki adtam. Azt mondtam, hogy nagyon rokonszenvezem vele, s csak rö-

vid gondolkozási időt kérek, hogy tisztába jöhessen szívemem. S ha szívem azt sugja, hogy igen, elküldöm majd neki a tánczened másik felét, annak jeléül, hogy leltem egyesülni óhaját vele, szereltemben, boldogságban.

M é r e y n é. S elküldted?

B e r t a. Hová gondolsz? Mondom hogy szegény volt. Ellenkezőleg, kerültem őt, mert féltem saját magamtól. Én igazán vonzódtam hozzá . . . de hát ki sejtethet, hogy . . .

M é r e y n é. Hogy örökölni fog. Mikor még élt a cousinje. S a nagybátyja sem gondolt még a halálra.

B e r t a. Hisz ha tudtam volna, hogy az a vagyron reá szállhat. Akkor talán elviseltem volna ezt a pár esztendő.

M é r e y n é. (halkan mintegy magához.) Milyen nagylelkű. (fenhangon) És Pataky?

B e r t a. Ő később elutazott és szem elől tévesztették egymást. De most, hogy nehányszor ismét láttuk egymást, felébredt régi vonzalmam . . .

M é r e y n é. Értem.

B e r t a. . . s kikeresztem azt a tánczened.

M é r e y n é. S mit akarsz most tenni?

B e r t a. Ott akarom kezdeni, a hol akkor elhagytam. És te segíteni fogsz, ugy-e s ültésd őt mellém ma este

M é r e y n é. Melléd.

vagy ha továbbá az irtásnál merülne föl valamelyes aggály, akkor mindezekben az esetekben közvetlenül az alább megnevezett intézethez (Budapest, V. Nádor-utca 28.) forduljanak felvilágosításért, mely azt postafordultával és díjmentesen mindenkinek megadja.

A földmivélségi m. kir. Miniszter ur meghagyásából:

Budapest, 1899. évi január havában.

M. kir. állami Rotvartani Állomás.

Helyi, vármegyei és vegyes hírek.

— Gróf Széchenyi Tivadar v. b. t. t. országgyűlési képviselő f. hó 19-én Szombathelyen időzött, a délelőtti folyamán látogatást tett dr. Károlyi Antal kir. tanácsos alispánnál, Ratkovich Vendel kanonoknál, dr. Laky Kristóf kir. kuriai bíró, kir. törvényszéki elnöknel és a déli vonattal Budapestre utazott.

— Özv. gróf Szápáry Gézáné, szül. György Mária grófnő a mult héten Fiuméba utazott.

— Kegyelet. Erzsébet királyné emlékszobrát a mult héten leplezték le Cap-Martinban. A szobor talapzatára helyezett koszorúk közt két remek szép, nemzeti szalaggal díszített koszorú is volt. Az egyiket gelsei Gutmann Henrik nagykanizsai főbírótok helyezte oda.

— Kinvezés. A szegedi pénzügyigazgatóság Kovács György Vashidegkuton állomásozó pénzügyőri szemlést irodakezelési gyakornokká nevezte ki.

— Névmagyarosítás. Halász Ferencz Vasvármegye kir. tanfelügyelője az idegen nevű állami tanítókhöz lelkes felhívást intézett, amelyben felkéri őket, hogy nevüket magyarosítsák meg, mert, ugymond, a néptanítók vannak első sorban hivatva hazafias tettekben a nép milliói előtt jó példával előljárni: és ezen eszmét ne csak maguk kövessék, hanem minél szélesebb körben propagálják. Reméljük, hogy ez a felhívás nemcsak a tanítóknak között, hanem más testületek között is eredményre fog vezetni.

— Szabadságotlón óvónő. A vármegye alispánja, mind a kisdérvő-választmány elnöke, Kropff Francziska nagy-nardai óvónőnek két havi szabadságot engedélyezett megrongált egészségi állapotának helyreállítására czéljából.

— Törvényszék. Weisz Béla bellatincai kereskedő házában átalakítási munkálatokat végeztetett, miközben egy fal ledőlött, s az ott dolgozó két kőművest agyonütötte. A zala-egerszegi kir. törvényszék a ház gazdáját gondatlanságból okozott emberölés miatt vád alá helyezte, azonban e hó 10-én megtartott végvárgyalás után felmentette, mert vétkes gondatlanságot nem látott fenforogni. Az ügyész fellebezzelt. A vádlottat Dr. Hajós Kálmán alsó-levdai ügyvéd védelmezte.

Berta. Igen. Majd beszél nekik a multról. S ha látni fogja, hogy megőriztem szívedre zálogát...

Mérey né. Egy szétéptett tánczrendet! Mutasd csak, hogy néz ki. Még jó kondícióban van?...

Berta. Miért ne mutatnám. Igaz, azt hiszed, hogy jobban meg kellene győződnöm, hogy gondolhassa milyen gyakran vettem a kezembe? Talán jó volna egy-két könyvesp... de arra már nincs idő... nem száradna eléggé.

Mérey né. Miért ne? Itt a tűz felett... A kandallóhoz megy, a tűz föl tartja egy pillanig, aztán elejti, — a kartonlap elé. Jaj, elejtetem! S elégett! Ezt már nem lehet felészlelni hamvaiból. De különben is... Patakynak nem ültethetem melléd ma este. Ő köztem és némem közt fog ülni, mert ő a főszélem. Ez a vacsora eljegyésünk ünnepe... Kivülről heves csengetés hallatszik. Ez az ő csengetése, ismerem. Igen nyájasan. Ha meg akarod ujtani az emlékeket, ne tartózkodj magad. Én nem félek, hogy a mi elégett, feltámad hamvaiból...

Berta. szintén nyájasan. Kigyó!

Petrus.

— Az esküdtészeki kérdés végleges eldőntése. Az igazságügyminiszter leiratilag értesítette kir. törvényszékünk elnökét, hogy a mult héten itt időzött Zaborszky István igazságügyminiszteri segéditárknak az esküdtészek elhelyezésére vonatkozó javaslatát elfogadta. E szerint a törvényszéki épület udvari terme esküdtészeki terem gyanánt lesz használandó. Az esküdtészek mellék-helyiségei számára felhasználják a fogházokmester lakását és a fegyörök őrszobáját, s az illetőknek a fogházi épületben más helyet fognak kijelölni. Lényeges átalakulások e szerint nem fognak előfordulni, legfeljebb az udvari terem hátsó részén egy ablakot fognak nyitni. A folyosók zárt helyiségekké való átalakítását, a folyosók fűtését s az ügyvédek részére szolgáló vártermet az igazságügyminiszter nem engedélyezte. — Ellenben Szombathely város közönségének köszönetet mond az önkéntességéért, melylyel az esküdtészek elhelyezésére a színházépületet felajánlotta. Ugyancsak f. hó 19-én érkezett a vármegye törvényhatóságához az igazságügyminiszter rendelete, melyben értesíti a törvényhatóságot, hogy Szombathelyen esküdtírbírságot fog felállítani.

— Gyümölcsfa lopás. Folyó hó 20-án éjél a királyfai és részint a királyszéki határban a törvényhatóságú ut mentén a mult évben elletett és szőpen megfogamzott gyümölcsfa-cseueket ismeretlen tettesek kiásták és ellopák. A tettesek után a nyomozás megindított.

— Temetés harangozás nélkül. F. hó 11-én temették Dobronakon Májor Frigyes ot-tani ev. vallású földbírókat. Az egyházi szertartást Hima Sándor tólmórcsi ev. lelkész vezette. Ezen temetés alkalmával a dobronaki plébános, daczára annak, hogy többek által felkérte, a szokásos harangozást nem engedte meg. Ezen eljárása az evangélikusok körében méltán visszateztést szült, annyival inkább, mert az előbbi időkben Székely és Nagy Károly plébánosok mindig meghuzatták a harangokat, valahányszor ev. halottat temettek. A dobronaki plébános ilyen eljárással rossz szolgálatot tesz nemcsak a katólikus egyháznak, hanem a magyar hazának is, mert könnyen alkalmul szolgálhat a vallásfelekezetek közti béke megbontására.

— Halálözás. Battayándon folyó hó 16-án elhunyt Kúhár János Jakób jómódu kisbírtokos 75 éves korában. Megemlékezés méltó, hogy ezen Kúhár család egyik őseinek pajtáiban tartott az első prot. istentisztelet Battayándon II. József császár idejében a somogyemei Nemes-Pátról elő hívték Berke Balázs lelkész alatt A pajta ez ideig daczolt és épen most van lebontás alatt.

— Meghívó. A muraszombati járási ipar-testület folyó hó 30-án délelőtti 10 órakor tartja az ipar-testület helyiségében az ipari hitelszövetkezet a l a k u l ó k ö z g y ú l é s é t, melyre a tisztelt szövetkezeti tag urak tisztelettel meghívattak. Tárgy: 1. Elnöki megnyitó 2. Az ipari hitelszövetkezet megalakulásának kimondása. 3. Az igazgatóság, felügyelő-bizottság, könyvelő és pénztárnok megválasztása. 4. Indítványok. Muraszombat, 1899. április 12. Bács János elnök. Willinger Károly jegyző.

— A szent-gothárdi óragyár csődje — mint beavatott forrásból értesülünk — immár csak rövid idő kérdése. — Állítólag szenzációs dolgok kerülnek majd napirendre, mert a részvénytársaság már hosszú idő óta passzív s a csődöt kérti mégis mindaddig vonakodott. Már hónapok óta szünetel a komoly munka s a kisebb hitelezőket is pénz helyett órákkal elégtelték ki. — Szombathelyen is egy üzletben, tuezatszámra közötte a szent-gothárdi órákat, s melyen leszállított áron hozta azok út forgalomba. A gyár vezetősége kétségbeesetten kapaszkodott mindenféle szalmazsalba. Előbb új részvényeket, később elsőbbségi kötvényeket akart kibocsátani, de a teljeszen megrendült hitel mindezen műveleteket már csirájukban elfojtotta. Mindenféle tranzakciók voltak folyamatban, leírták a részvénytőke javarészt, s kimerítették minden eszközt, hogy a vállalat létezőket megtarthassák. Elvégre — amit előre látható volt — beállt a maraszun állapot, s a szép reményekre jogosító vállalat, beadja a kulcsot.

A m. kir. belügyminiszter a tudó-vészölt való óvakodásra itni az ország lakóit s evéghő kiadta a következő figyelmeztetést: 1. ember sok betegségnek veheti elejét, ha idejében megtudja, hogy mihez tartsa magát. 2. A tudóvész (más szóval száraz-betegség, sorvadás hektika) sok embert tesz betegé és viszen a sírba. 3. Ezeknek az embereknak a köpésében van a betegség csirája. 4. Hogy ettől a betegségtől magunkat oltalmazzuk, saját jó példadással szoktassuk rá köhögés vagy köpődös embertársunkat, hogy ne köpjön a lakás, a hivatal, a műhely s egyébbe tartózkodók hely társaskör, vendéglő, kávéház, kocsma, vasuti koci stb. padlójára vagy a padló nélküli való helyiségek földreje, hanem köpődénybe. 5. A köpődény olyan legyen, hogy alaposan tisztogatni lehessen, különben veszedelmes volna. 6.

Az is szükséges, hogy egy magunkat, mint ruházatunkat, élélmények, lakásunkat s ennek környékét, ugyiszint minden helyet, a hol ártózkodunk, tisztán tartjuk, mert a tisztaság maga is sok bajtól betegségtől megóvja az embert. Budapest, 1899. márczius havában. A m. kir. belügyminiszter.

Gyermekekgyilkos házaspár. A stíriai Murekban a csendőrség berzasztó büntetnek jött a nyomára, Mai Jozsef és Juliána házastársak kis gyermeküket megölték és a kertben elásták. A házastársakat azzal gyanúsították, hogy még ki-lyenek gyermeküket megölték. Mainé tizenöt gyermekét szült, a kik közül csak öt van életben. Mainé tegnap a börtönből folakasztotta magát.

— Osztrálysorsjegyek vételére ajánljuk az általános ismert és jó hírnévű örvendő Lukács Vilmos Budapest, V., Fűrdő utca 10.) bankházt, hol az osztrálysorsjétekra vonatkozó mindennemű kérdésben szivesen kap mindenki felvilágosítást, valamint kívánatra jätátkervezetek azonnal ingyen és bérmentve megküldetnek.

Hirdetések.

350/99. tksz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A muraszombati kir. járásbírósként mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Berke Ferencz szül. Malcsics Róza jelenleg fözérett Fűredi Ádám végrehajtónak Kerécz István végrehajtást szenved elleni 30 fit tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a muraszombati kir. járásbírósként területén lévő Ottóháza község határában fekvő 45. sz. tjkvben I. 1—5. sor 10. sorsz. 22. házzs. Kerécz István illető 4/12 része az árverést 443 forint ennel megállapított kikiltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanra

az 1899. május 8. napján

délelőtti 10 órakor Ottóháza községi bíró házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiltási áról al is eladatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 44 forint 30 krt készpénzben, vagy 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánátpénznek a előleges elhelyezéséről szabályszerű elismervényt átiszolgáltatni.

Kelt Muraszombatan, a kir. jbróság mint telekknövi hatóságnál, 1899. február 10-én.

SAÁRY JÓZSEF,
kir. jbró.

3698/1898. tkkvi sz.

Hirdetmény.

Kuzma község telekknöve birtokszabályozás következtében az 1869. évi 2579. számú szabályrendelet képest átalakították s ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX, 1899. XXXVIII és az 1891. XVI. t.-czikkek a tényleges birtoktulajdonjónak bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás a telekjegyzőknövi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogatosították.

E czéllól az átalakítási elömlönkát helyesbítése és a helyszini eljárás a nevezett községben:

1899. évi július hó 10-én

fog kezdődni:

Ennélfogva felhívattak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az utlekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekknövi végleges átalakításra a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jöhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik:

2. mindazok, akik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekknövi hatóság kijelölté előtt a kitűzött határmapon kezdődő eljárás folyamán alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseket igazoló okiratokat mutassák fel:

3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekknövi bekebelezés alkalmas okiraik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18. és az 1889. XXXVIII,

t.-cz. 5, 6, 7 és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hasanak, hogy azt átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és tulajdonjog bekelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedés kedvezményétől is elesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellensében a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Kelt Muraszombathban a kir. jbiróság mint tkkvi hatóságánál, 1899. április hó 6-án.

Sáry József,
kir. jbiró.

Növények palántái

a gyógy- és ruhszaki élőlő növényekből egy évet betöltött szép palántát ültetésre kapható utasítással a termeléshez

Agnelli József plébánosnál

Csári, via: Sasvár. (Nyitra-megye.)

Gyógy- és műszaki növények termelője.

Ára 100 darab 5 frt.

1000 „ 25 „

5000 darab nagyobb vevésnél ezrét 18 fettel

10000 „ „ „ 15 „

és ennél péld. „5000 db“ nagyobb vevésenkél 10 forinttal számítom egyleteknek azok tagjainak, iskoláknak, tanintézeteknek, és ilyeneknek megállapodásom szerint kedvezményesen árban számítom.

Magyar Kines

eredeti burgonya,

mely rendkívül jó tulajdonságai miatt Európa legtávolabbi országaiiban is (Angolország, Skandinávia stb.) terjed.

Kapható:

letesítónél, **Agnelli József plébánosnál**

Csári, via: Sasvár. (Nyitra-megye.)

Ára 100 kilogr. 6 frt.

3521/1898. tkkvi sz.

Hirdetmény.

Tiborfa község telekkönyve birtokszabályozás következtében az 1869. és 2579. számú szabályrendelethez képest átalakították s ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX, 1899. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-czikkek a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik az 1892. évi XXIX. t.-czikben szabályozott eljárás a telekjegyzőkönvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan foganatosítottatik.

E czéből az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárása nevezett községben:

1899. évi május hó 25-én

fog kezdődni:

Ennél fogva felhivatnak:

1. az összes érdekeltek, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen, vagy meghatalmazott által jelenjék meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik;

2. mindazok, akik a telekjegyzőkönvnyekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatolt előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldtődjé előtt a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseket igazoló okiratokat mutassák fel;

3. mindazok, akik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átírásra az 1886. XXIX. t.-cz. 15—18 és az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5, 6, 7 és 9. §-ai értelmében szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak és azokkal igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy oda hasanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és tulajdonjog bekelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogaikat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illeték elengedés kedvezményétől elesnek; és

4. azok, kiknek javára tényleg már megszünt követelésre vonatkozó zálogjog, vagy megszünt egyéb jog van nyilvántartásilag bejegyezve, ugyszintén az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, illetve, hogy törlési engedély nyilvánítsa végett a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellensében a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

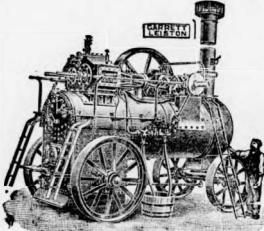
Kelt Muraszombathban a kir. jbiróság mint tkkvi hatóságánál, 1899. április hó 6-án.

Sáry József,
kir. jbiró.

I. f. Kotzó Pál

Budapest, V., Lipót-körut 18. sz.

(Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar s Margithid közelében.)

2—6

Vidéken lakó szolid ügynőkök kerestetnek!

A közönségnek pártfogását kérve, ajánlja Garrett R. és fiaí féle legújabb szerkeztű **compound gőzmozdonyait félstabil- és stabilalakban**, a melyek 40 százalék tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzcséplőket négyszer fordítható acél-dobsinokkal, toldást nem igénylő szalmarázókkal és szita felülettel, minden nagyságban.

Minden fajta lovas **cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket, szecs kavágókat, répavágókat** és minden más gazdasági gépeket.

!!! Használjon Ön FEGYVERKEREKET !!!

Különös előnye:

utólérhetlen
könnyű járás
(megérltetés nem létezik.)

steyri fegyvergyár

a világ legnagyobb kerekpárgyára.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.
Magyarországi vezetőügynökség:

KANN és HELLER czégnél

Budapest, Váci-körut 62.

2—6

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a m. kir. pénzügyminiszternek ellenőrző közegei a magy. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték (IV. sorsjáték) I. osztályra szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főelárusítóknak elárusítását végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1899. évi május 18. és 19-én lesz. A huzások a m. kir. ellenőrző-hatóság és királyi közegező jelenlétében, nyilvánosan történnek a Vigadó termeiben — Sorsjegyek a magyar kir. szabadalmazott osztálysorsjáték valamennyi elárusítónál kaphatók.

Budapest, 1899. évi április hó 16-án.

M. kir. szabadalmazott osztálysorsjáték igazgatósága.

LÓNYAY. HAZAY.